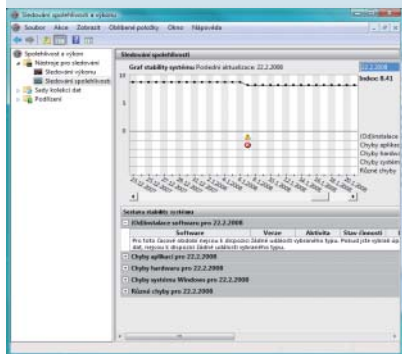

Tipy & triky

WINDOWS JEŠTĚ RYCHLEJŠÍ Nejlepší tipy pro zrychlení systému. Kromě toho triky pro Word, Excel, Firefox, Photoshop, hardware a mnoho dalších.

1. Vista Home Premium, Ultimate Kontrola spolehlivosti operačního systému a aplikací

Vista by měla fungovat ještě stabilněji než XP. Jak to ale se spolehlivostí softwaru ve vašem počítači vypadá ve skutečnosti?

Sebekontrola: Vista si vede přesný deník o výskytu systémových chyb.

TIP ▶ Sledování spolehlivosti a výkonnosti ve Vistě je dobrou pomůckou pro posouzení vlastního systému.

VYVOLÁNÍ NÁSTROJE: Nový nástroj otevřete prostřednictvím »Start | Ovládací panely«. Klikněte na »Systém a údržba« a potom na »Nástroje pro správu«. V klasickém zobrazení Ovládacích panelů se ke stejnému oknu dostanete přímo dvojitým kliknutím na »Nástroje pro správu«. V pravé oblasti okna klikněte pravým tlačítkem myši na odkaz »Sledování spolehlivosti a výkonu« a zvolte »Spustit jako správce«. Pokyn autorizujete výběrem účtu správce a zadáním hesla. Pokud už jste předem k takovému uživatelskému účtu přihlášení, můžete odkaz »Sledování spolehlivosti a výkonu« použít přímo levým tlačítkem myši.

KONTROLA ZATÍŽENÍ: Nástroj se spustí v režimu »Přehled prostředků«. V tomto přehledu zobrazuje operační systém diagramy o zatížení CPU a o využití datových nosičů, sítě a paměti. Pro jednotlivé oblas-

ti jsou k dispozici detailní informace, například o čtecích a zápisových přístupech na datové nosiče nebo o využití CPU jednotlivými procesy. V titulním řádku klikněte na šipku směřující dolů a otevřete tabulky s požadovanými informacemi – ty vám zjednoduší rychlý přehled o aktuální situaci.

URČENÍ SPOLEHLIVOSTI: Ještě zajímavější je »Sledování spolehlivosti« – ta v přehledné formě informuje o systémové stabilitě Windows Vista. Dostupná data přitom sahají až k datu instalace. K tomuto náhledu se dostanete tak, že ve stromové struktuře na levé straně zvolíte »Spolehlivost a výkon | Nástroje pro sledování | Sledování spolehlivosti«. Nástroj shromažďuje informace o instalacích a odinstalacích a zaznamenává také chyby aplikací, hardwaru, Windows a jiné poruchy. A časové ose u dolního okraje se dá dobře poznat, kdy k těmto událostem došlo. Graf znázorňuje »Index spolehlivosti« mezi 1 a 10. Aktuální hodnotu kromě toho najdete

INFO

UPOZORNĚNÍ

Šedá linka v uveřejněných výpisech programů odděluje příkazové řádky jeden od druhého. Zadávejte vždy kompletní řádek příkazu až po tuto linku bez ukončení odstavce. Zvýšenou pozornost věnujte mezerám: ve výpisech jsou označeny tečkou (•) a nikde jinde by se neměly vyskytnout.

NA DVD

Nebaví vás hledat na DVD programy k článku? Nechcete pracně přepisovat zdlouhavé příkazy a skripty? Hned na úvodní stránce Chip DVD najdete přímý odkaz na skupinu programů a skriptů související s vybraným článkem.

▶ **NA DVD:** Pro rubriku Tipy a triky naleznete vše důležité pod DVD indexem: **TIPY A TRIKY.**

Obsah

WINDOWS ▶ STRANA 136

- Vista Home Premium, Ultimate** Kontrola spolehlivosti operačního systému a aplikací
- Windows 2000, XP, Vista** Převzetí vlastnických práv kontextovým příkazem
- Rychlé tipy** Potlačení autostartu, reaktivace režimu, spánku ovládnutí media playeru
- Windows XP** Pomoc při zapomenutí hesla
- Windows 2000, XP** Přístup k utajeným systémovým informacím
- Windows 2000, XP, Vista** Přístup k dočasně rozbaleným souborům z instalačních archivů

APLIKACE ▶ STRANA 140

- iPod** Přesná identifikace označení modelu přehrávače
- Rychlé tipy** Word, Opera, Nero, Excel, OpenOffice
- Excel 2000, XP, 2003, 2007** Zobrazení a tisk vzorců v buňkách
- PowerPoint XP, 2003, 2007** Jak zabránit samovolné změně velikosti písma
- Word XP, 2003** Jak zabránit množení stylů a jak přebytečné styly odstranit
- Word 2007** Označování a úpravy textu bez protivné minilistý nástrojů
- Word XP, 2003** Individuální dělení slov

INTERNET ▶ STRANA 142

- Internet Explorer** Zoom pro jednotlivé obrázky v místní nabídce
- Internet Explorer** Přifazení favikonů webovým stránkám
- Internet Explorer** Uvolnění zablokovaného celoobrazovkového režimu
- Firefox 2.x** Aktivace lišty rychlého hledání při vstupu z klávesnice
- Firefox 2.x** Obnovení neaktivních nastavení nástrojové lišty
- Opera** Zobrazení existujících bezpečnostních mezer na ploše XP

KOMUNIKACE ▶ STRANA 144

- Sítě** Jak vytvořit a zpřístupnit skrytou sdílenou složku
- Sítě** Rychlý přehled o otevřených portech počítače
- Instant messaging** Přenos historie zpráv z ICQ 5.x do Mirandy IM
- Mobilní telefony** Vyzívání SMS přes MyPhoneExplorer

DIGITÁLNÍ FOTO ▶ STRANA 146

- FOTOTIP MĚSÍCE** Odstranění rušivých elementů v obraze
- Digitální fotoaparát** Ostře snímky díky předsklopení zrcadla
- Photoshop** Plnoautomatické zpracování obrázků ušetří mnoho času
- Zpracování obrázků** Lepší reprodukce barev díky kalibraci monitoru
- Fotografie** Správné focení impozantních ohňostrojų

HARDWARE ▶ STRANA 150

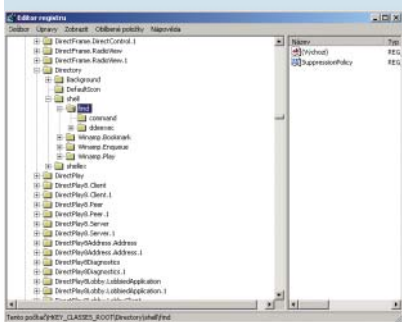
- Profesionální tip:** PS3: Osmkrát více diskového prostoru
- PowerLAN adaptéry** Provozování několika PowerLAN adaptérů v jedné lokální síti
- Základní desky** Vylepšete výrazně 3D výkon nového grafického čipu nVidia.
- TFT monitory** „Uvolnění“ funkce pivot u monitoru Samsung SyncMaster 245B
- Osobní počítače** Zapnutí podpory režimu spánku
- Grafika Intel** Použití 20- a 22palcových TFT monitorů se správným rozlišením
- Notebooky** Jak zařídit, aby interní čtečka paměťových karet byla kompatibilní s kartami SDHC
- Externí pevné disky** Je rozbitý externí 2,5" disk už zcela nepoužitelný

vpravo vedle časové osy. V den instalace Windows Vista začíná index na 10. Každá negativní událost má za následek snížení jeho hodnoty, graf se láme dolů. Pokud operační systém běží nějaký čas bez chyb, index se zase zvyší.

Chcete-li získat další informace o událostech nějakého dne, označte jej na časové ose. V dolních oblastech si pak můžete vyhledat, kdy se která aplikace zhroutila nebo kdy došlo k chybám, které »Index spolehlivosti« negativně ovlivnily. Tímto způsobem můžete identifikovat programy působící problémy a případně je korigovat nebo odinstalovat a zlepšit tak stabilitu svého systému.

2. Windows 2000, XP, Vista Převzetí vlastnických práv kontextovým příkazem

To snad ne! Windows nainstalovaná na nový disk – a data jsou pryč! Nebo vám systém přinejménším odpírá přístup k souborům, které jsou uloženy na původním systémovém disku.

Převzetí: Tento v systémovém registru definovaný kontextový příkaz vám umožní přístup k předtím zablokovaným datům.

TIP ▶ S oprávněním správce můžete prostřednictvím vlastností souboru nebo složky také převzít jejich vlastnictví. Je k tomu však zapotřebí více akcí s myši, což zdržuje, chcete-li převzít více objektů. Celou akci významně zjednoduší nový kontextový příkaz.

Vista už potřebný nástroj obsahuje – je jím »TakeOwn«. Ten však bohužel ve Windows XP nefunguje. Pro Windows 2000 a XP je ale k dispozici jeho starší podoba z Windows 2000 Resource Kit. Najdete ji na internetu k separátnímu stažení na www.dynawell.com/support/ResKit/win2k.asp. Pro nainstalování si stáhněte ZIP archiv, rozbalte jej a pak soubor »takeown.exe« zkopírujte do složky Windows.

KONFIGURACE KONTEXTOVÉHO PŘÍKAZU: Postup je ze začátku pro všechny operační systémy stejný: v editoru registru přejděte na klíč »HKEY_CLASSES_ROOT*\Shell«. Pro-

střednictvím »Úpravy | Nový | Klíč« vytvořte položku pojmenovanou například »Vlastnictví« (na jménu nezáleží). V pravé části okna dvojitě klikněte na »(Výchozí)«, jako »Údaj hodnoty« zadejte »Převzít vlastnictví« a klikněte na »OK«. Tento text se později objeví jako příkaz v místní nabídce. Postupem »Úpravy | Nový | Řetězcová hodnota« ještě vytvořte novou položku »NoWorking Directory«, žádnou hodnotu jí přiřazovat nemusíte. Potom znovu prostřednictvím »Úpravy | Nový | Klíč« založte podklíč »command« a v pravé oblasti dvojitě klikněte na »(Výchozí)«. Pracujete-li ve Vistě, zadejte příkaz

```
cmd.exe/c:takeown/f:*%1/r/d.*&&.icacls*%1/grant*administrators:F
```

a potvrďte tlačítkem »OK«. Nyní vytvořte klíč »IsolatedCommand«, přiřaďte mu tentýž příkaz a klikněte na »OK«. Pod XP a 2000 použijte zjednodušený příkaz

```
cmd.exe/c:takeown.*%1"
```

Nezapomeňte přitom na uvozovky kolem argumentu »%1«.

Příkazem nezměníte vlastníka, nýbrž zrušíte existující omezení. Pokud teď soubor zkopírujete, stanete se novým vlastníkem. Abyste příkaz mohli zahrnout do místní nabídky složek, přejděte v systémovém registru na klíč »HKEY_CLASSES_ROOT\

3. Rychlé tipy

POTLAČENÍ AUTOSTARTU

Při vkládání CD nebo DVD a při zavírání mechaniky podržte stisknutou klávesu [Shift] – zabráníte tak automatickému spuštění disku.

REAKTIVACE REŽIMU SPÁNKU

Pokud po vyčištění disku přestane fungovat režim spánku, znovu jej zapnete příkazem »powercfg /hibernate on«.

ZOBRAZENÍ OBVYKLÉ NABÍDKY

Aby se v Průzkumníku Visty trvale zobrazovala klasická lišta nabídek, klikněte v liště na »Organizovat« a zvolte »Layout | Lišta nabídek«.

OVLÁDÁNÍ MEDIA PLAYERU

Rychlé převíjení vpřed nebo vzad ve videu nebo hudební skladbě aktivujete pomocí [Ctrl]+[Shift]+[F] nebo [Ctrl]+[Shift]+[B].

POČÍTÁNÍ S BINÁRNÍMI ČÍSLY

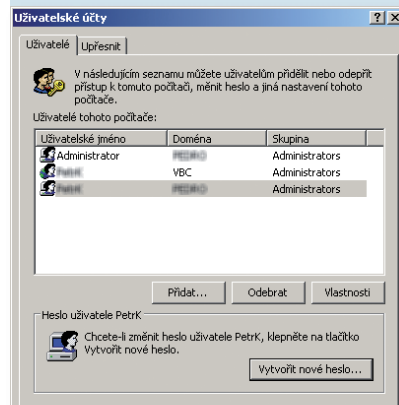
Kalkulačku přepněte postupem »Zobrazit | Vědecká« do profesionálního režimu, kde binární čísla snadno převedete na hexadecimální hodnoty.

Directory\shell«. Pak zopakujte všechny výše popsané kroky. Tento postup opět platí pro všechny systémy.

UPOZORNĚNÍ: Aby tip fungoval, musíte Průzkumníka spouštět s oprávněním správce. Podaří se to i z omezeného uživatelského účtu, a sice takto: v Průzkumníku otevřete »Nástroje | Možnosti složky« a přejděte na záložku »Zobrazení«. Pod »Upřesnit nastavení:« aktivujte volbu »Spouštět okna složek jako samostatné procesy« a vše potvrďte tlačítky »Použít« a »OK«. Potom v nabídce Start vyhledejte položku »Průzkumník Windows«, klikněte na ni prvním tlačítkem myši a v místní nabídce zvolte příkaz »Spustit jako | Administrátor«.

4. Windows XP Pomoc při zapomenutí hesla

Pracujete-li pod Windows XP s uživatelskými účty chráněnými heslem a zapomenete heslo k účtu správce, je dobrá rada drahá. Přejedete tomu!

Nouzový vchod: V tomto dialogu si ke svému PC vytvoříte náhradní klíč.

TIP ▶ Windows XP mají pro případ zapomenutí hesel průvodce. Ten vygeneruje »resetovací« disketu, s níž můžete v případě nouze oživit svůj uživatelský účet a svá osobní nastavení počítače.

VYTVORENÍ DISKETY: Pro spuštění průvodce otevřete »Start | Ovládací panely« a zde klikněte na ikonu »Uživatelské účty«. Klikněte na příslušný účet s oprávněním správce a potom vlevo v rámečku »Podobné úlohy« na »Zabránit zapomenutí hesla«. Otevře se »Průvodce při zapomenutí hesla«; zde klikněte na »Další« a vyberte disketovou jednotku.

To, že současné počítače většinou disketovou jednotku nemají, není žádný problém. Stejně dobře fungují jiná výměnná paměťová média, jako USB paměti nebo paměťové

Z DISKUZNÍHO FÓRA CHIPU_WINDOWS

Jak donutit zatvrzelý Windows Media Player 11 k přehrávání AVI filmů

DOTAZ:

Můj Windows Media Player 11 nepřehraje žádný film ve formátu AVI. Soubor se otevře, ale je slyšet jen zvuk, jinak nic! Zobrazení nefunguje, obrazovka zůstane černá.

ODPOVĚĎ:

Na vašem počítači zřejmě nejsou nainstalovány kodeky potřebné k přehrávání spuštěných videí. Samotná Windows totiž podporují jen omezený počet kodeků. Přitom je potřeba rozlišovat: AVI sám o sobě není žádný formát, nýbrž tzv. kontejner, který teprve obsahuje vlastní formát. Za označením AVI se tedy mohou skrývat média, která byla zkomprimována zcela odlišnými videokodeky – pro filmy z internetu jsou to často Xvid nebo DivX. Microsoft potřebné dekodéry do WMP 11 neintegroval – prav-

děpodobně z licenčních důvodů, ale možná také aby posílil vlastní formát WMV.

Chybějící kodeky je však možno doplnit a jsou pak k dispozici celému systému. Na internetu najdete výběr neplacených kodekových balíčků, které zajistí potřebnou funkčnost. Doporučit lze například K-Lite Codec Pack: stahovací balík je k dispozici v několika verzích, které se liší rozsahem obsažených kodeků a přídatných nástrojů. Velký Mega Codec Pack zahrnuje velmi mnoho programů pro přehrávání a kódování videí. Nejběžnější kodeky a filtry jsou však obsaženy už ve štihlším provedení Basic. Na Chip DVD momentálně najdete verzi 3.9. Dvojitým kliknutím spusťte instalaci a v následném dialogu pak můžete zaškrtnout, které kodeky si přejete nainstalovat. Na přání vám K-Lite nainstaluje také štíhlý Windows Media Player Classic.

karty. V dalším kroku zadejte do stejnojmenného pole své »Heslo aktuálního uživatelského účtu« a do zvolené jednotky vložte příslušný datový nosič. Windows na něj pak uloží vygenerovaný soubor »userkey«. Starší disky pro obnovení systému tím ovšem ztratí platnost. Nosič s aktuálním »userkey« uschovejte na bezpečné místo, neboť s ním může kdokoliv i bez znalosti hesla získat přístup do vašeho počítače.

POUŽITÍ DISKETY: Pokud jste zapomněli heslo, na přihlašovací obrazovce klikněte na své uživatelské jméno a při prázdném poli pro heslo stiskněte [Enter]. Objeví se chybové hlášení:

Zapomněli jste heslo?

Klepnutím na tlačítko ? zobrazíte nápovědu pro heslo.

Nebo můžete použít disketu pro vytvoření nového hesla.

Zadejte heslo znovu.

Je třeba přesně zadat velká a malá písmena.

Po kliknutí na odkaz »Použít disketu pro vytvoření nového hesla« se otevře »Průvodce při zapomenutí hesla«. Pak jednou klikněte na »Další«, založte aktuální resetovací disketu (či alternativní médium) a znovu klikněte na »Další«. V dalším okně zadejte nové heslo a zadání zopakujte. Akci ukončete tlačítky »Další« a »Dokončit« a pak se ke svému účtu přihlaste s novým heslem.

5. Windows 2000, XP Přístup k utajeným systémovým informacím

Dokonce i správci systému odírají Windows přístup k určitým složkám, například »System Volume Information« s daty jednotlivých bodů obnovení. Smutné je, že právě tam se zjevně usadil ošklivý virus, jež antivirový program kvůli blokaci nemůže odstranit.

TIP ▶ Jako správce sice máte možnost si chybějící práva zjednat, tak však změníte příslušné nastavení natrvalo, což je většinou nežádoucí. Potřebujete-li rozšířená přístupová práva jen přechodně, nabízí se jako jednoduchá alternativa práce se systémovými právy.

Prostřednictvím příkazu »at« spustí Windows program v zadané době automaticky tak, že běží se systémovými právy. K tomu kromě názvu programu musíte zadat ještě další dva parametry. Jsou jimi doba spuštění a volba »/interactive«, která dovolí komunikaci s programem. V nabídce Start aktivujte »Spustit« a zadejte příkaz

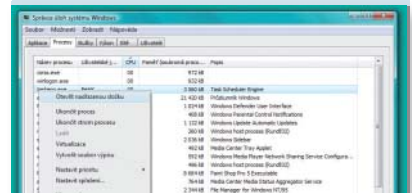
```
at[hh:mm]*/interactive*[název programu]
```

Údaj [hh:mm] nahraďte časem zobrazeným v hlavním panelu plus jedna minuta. Klikněte na »OK« a pak asi minutu počkejte, až systém spustí program s maximálními právy. Může jím být například Průzkumník Windows, který teď už smí otevírat dříve zapovězené adresáře.

Tato metoda je užitečná například v situaci, kdy se nějaký virus usídlil ve složce »System Volume Information«. Pro jeho odstranění si musíte nejprve zjednat potřebné oprávnění, nebo dezinfekční nástroj spustit se systémovými právy. Ani v systémovém registru nemají správci přístup všude. Windows například ukládají uživatelské účty a skupiny v SAM databance pod klíčem »HKEY_LOCAL_MACHINE\SAM«. Pro přístup k dalším obsahům pod tímto klíčem potřebujete rovněž systémová práva.

6. Windows 2000, XP, Vista Přístup k dočasně rozbaleným souborům z instalačních archivů

Mnozí výrobci hardwaru dodávají například se svými grafickými nebo zvukovými kartami už jen velké programové balíky typu »vše v jednom«, které vedle nejnovějších ovladačů hned také instalují i všechny současně dodané aplikace. Přitom si potřebujete nainstalovat jenom jeden ovladač.

Pomůcka: Pod Vistou se ve Správci úloh můžete prostřednictvím místní nabídky instalace jednoduše přepnout na příslušný proces.

TIP ▶ Instalační archivy jsou často koncipovány tak, že svůj obsah nejprve rozbalí do dočasné složky a teprve pak provádějí další kroky. Zde je vhodné místo pro váš zásah. Spusťte tedy instalaci a počkejte, až se objeví uvítací dialog a vyzve vás ke kliknutí na »Pokračovat« ap. Tento pokyn však nyní ignorujte.

Poté spusťte Průzkumníka Windows, v adresním řádku zadejte »%userprofile%« a stiskněte [Enter]. Dále přejděte na skrytou složku »Lokal Settings\Temp«. Pak otevřete nabídku »Zobrazit | Podrobnosti« a vyhledejte složku s příponou ».TMP«, která má ve sloupci »Změněno« aktuální časový údaj. V ní najdete dočasně rozbalené soubory.

Ve Vistě kromě toho funguje cesta přes Správce úloh, který otevřete obvyklou trojkombinací [Ctrl]+[Alt]+[Del]. Na záložce »Aplikace« vyhledejte položku spuštěné instalace. Klikněte na ni pravým tlačítkem myši a v místní nabídce zvolte »Přejít k procesu«. Správce úloh pak na další záložce označí odpovídající položku. Na tento proces opět klikněte pravým tlačítkem myši a tentokrát vyberte kontextový příkaz »Otevřít nadřazenou složku«. Průzkumník pak otevře hledaný dočasný adresář. Pokud by se zde objevila složka instalátoru Windows, pokračujte v hledání manuálně jako pod XP.

PLACENÁ INZERCE

7. iPod Přesná identifikace označení modelu přehrávače

Klasický iPod, nano nebo shuffle – takto hrubě rozlišení modelů úspěšného přehrávače od App-ly nečiní problémy. Pro dotaz v diskusním fóru však potřebujete znát více detailů.

Identifikační služba: Na příslušné webové stránce se o svém iPodu dozvíte všechny podrobnosti – dokonce i továrnu, kde byl vyroben.

TIP ▶ Přesné označení modelu svého iPodu nemusíte dlouze hledat v návodech nebo na

8. Rychlé tipy

označení věty ve Wordu

Chcete-li ve Wordu označit větu, podržte stisknutou klávesu [Ctrl] a klikněte na libovolné místo uvnitř věty.

zoomování v opěře pomocí klávesnice

V Opěře lze zvětšovat a zmenšovat zobrazení po 10% krocích klávesovými kombinacemi [Ctrl]+[+] a [Ctrl]+[-]. Pomocí [Ctrl]+[0] se znovu vrátíte ke 100% zobrazení.

načtení informací o záznamovém médiu v Nero

Nero ukáže informace o výrobcí média, jestliže otevřete »Rekordér | Informace o médiu«, podržte stisknutou klávesu [Shift] a kliknete na »Aktualizovat«.

samočinná ochrana proti přepsání v Excelu

Pokud otevřete tabulku Excelu prostřednictvím zástupce s parametrem »/r [cesta][název souboru]«, bude sešit automaticky chráněn proti zápisu.

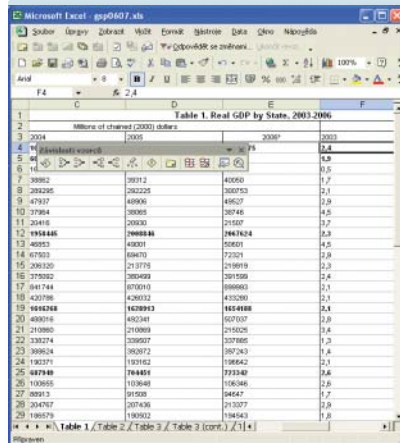
zobrazení textu v OpenOffice

Kombinací [Ctrl]+[Shift]+[J] přepnete v Open-Office zobrazení textu na celou obrazovku nebo se vrátíte zpět k menšímu, standardnímu zobrazení.

účtech. Rychleji a pohodlněji to jde na internetu, jmenovitě na webové stránce www.portatronix.de/ipod-ident. Zadejte na ní výrobní číslo (Serial number) přístroje a klikněte na »Show«. Toto číslo najdete přímo na zadní stěně přístroje. Na následující stránce se pak zobrazí přesné označení modelu a generace. Navíc se dozvíte, kde a kdy byl daný přístroj vyroben.

9. Excel 2000, XP, 2003, 2007 Zobrazení a tisk vzorců v buňkách

Vzorci slouží v mnoha tabulkách k automatickému zpracování vložených hodnot. To je sice na PC praktické, ale po výtisknutí tabulky nejsou vzorce vidět. Právě to byste však potřebovali při diskusích s kolegy.

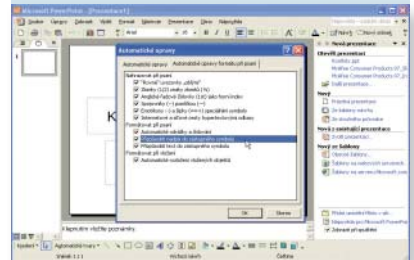
Přepínač: Klávesovou kombinací můžete v Excelu přepínat mezi normálním zobrazením a zobrazením vzorců.

TIP ▶ Klávesovou kombinací [Ctrl]+[#] můžete přepínat mezi normálním náhledem tabulky a jeho speciálním tvarem, v němž tabulkový procesor zobrazuje namísto výsledků vzorců samotné vzorce. Při tomto zobrazení se ovšem ztratí některá formátování buněk, například zarovnání na střed. Tomu se lze vyhnout uložením tabulky před přepnutím zobrazení. Po výtisku byste pak měli sešit rovnou bez nového ukládání uzavřít.

Ve starých verzích programu dosáhnete téhož efektu tak, že vyvoláte »Nástroje | Možnosti« a v následném dialogu na záložce »Zobrazení« zaškrtnete volbu »Vzorci«. Ve verzi 2007 v multifunkční liště v sekci »Sledování vzorců« na záložce »Vzorci« klikněte na tlačítko »Zobrazit vzorce«. Tento speciální náhled můžete použít, abyste získali přehled o použitých vzorcích a dokumentovali svůj návrh tabulky.

10. PowerPoint XP, 2003, 2007 Jak zabránit samovolné změně velikosti písma

Pokud vkládaný text dosáhne hranice vyhrazeného pole, PowerPoint samočinně zmenší velikost písma. To je často užitečné, někdy to však také vadí. Formátovací volba, kterou by se tato funkce dala vypnout, zřejmě neexistuje.

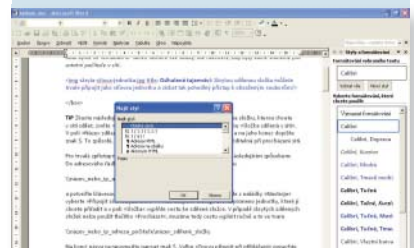

Natvrdo: Deaktivaci této volby zabráněte PowerPointu, aby svévolně měnil velikost zadávaného textu.

TIP ▶ Ačkoliv velikost písma v podstatě patří mezi formátování, funkce pro samočinné přizpůsobení této volby se skrývá jinde. Hned vedle nabídky »Formát« otevřete nabídku »Nástroje | Možnosti automatických oprav« a pak záložku »Automatické úpravy formátu při psaní«. V sekci »Formátovat při psaní« najdete obě volby: »Přizpůsobit nadpis do zástupného symbolu« a »Přizpůsobit text do zástupného symbolu«. Jimi můžete zcela individuálně stanovit, zda a pro které druhy textu má PowerPoint automaticky přizpůsobovat velikost písma.

11. Word XP, 2003 Jak zabránit množení stylů a jak přebytečné styly odstranit

Pozoruhodné: bez vašeho přičinění se zvyšuje počet stylů v příslušném rozvíracím seznamu. U přidávaných položek je doplněn výraz »Znak«. Co se to děje?

Podle typu: Pro formátování slov zavedte speciální styly – zabráníte tak nekontrolovatelnému narůstání počtu položek v seznamu.

TIP ▶ K popsanému jevu dochází, jestliže označenému znaku nebo slovu přiřadíte styl

typu »Odstavec«. Word pak samočinně vytvoří nový kombinovaný styl a jeho název odliší doplněním řetězce »Znak«. To nejen znepráhledňuje výběrový seznam, ale podle okolností může mít za následek i nejdůležitější formátování. Tomuto podivnému chování editoru bohužel nelze zabránit žádným nastavením.

Abyste se problému vyhnuli, jednotlivá slova formátujte buď přímo příkazem, nebo pro ně definujte speciální styly. V tomto případě otevřete »Formát | Styly a formátování« a klikněte na »Nový styl«. V rozevíracím poli »Typ stylu« pak zvolte »Znak«. Potom definujte vlastní formátování, přidejte mu vhodný název a nakonec styl vytvořte kliknutím na »OK«. Znakový styl ve výběrovém dialogu poznáte podle malého symbolu vpravo vedle názvu stylu. Automaticky vytvořené, kombinované styly zde žádný symbol nemají.

Chcete-li zkontrolovat, zda a kde je v textu určitý styl použit, aktivujte »Úpravy | Najít«, klikněte na »Více« a v následném dialogu otevřete »Formát | Styl«. V nabídnutém seznamu označte hledaný styl a potvrďte tlačítkem »OK«. Pak pokaždé klikněte na »Najít další«, chcete-li v textu najít následu-

jící výskyt stylu. Přitom hned můžete korigovat chybná formátování odstavců.

Nepoužívané styly můžete odstranit takto: otevřete »Nástroje | Šablony a doplňky«. V následném dialogu klikněte na »Organizátor« a aktivujte záložku »Styly«. V seznamu aktivního dokumentu vlevo označte styl určený k vyřazení a klikněte na »Odstranit«. Ověřovací dotaz potvrďte tlačítkem »Ano«.

12. Word 2007 Označování a úpravy textu bez protivné minilišty nástrojů

Po označení textové pasáže se přímo nad výběrem objeví malá lišta s často používanými formátovacími příkazy. Ta většinou více překáží, než pomáhá – navíc jsou nabízené funkce rychle dosažitelné také pomocí multifunkční lišty.

TIP ► Abyste nezvaného pomocníka natrvalo zapudili, klikněte v levém horním rohu okna Wordu na ikonu Office. V následné nabídce zvolte »Možnosti Wordu« a pak pod kategoriemi na levé straně stejnojmenného dialogu položku »Často používané«. Potom na pravé straně zrušte zaškrtnutí před volbou »Zobrazovat minilištu nástrojů« a změ-

nu potvrďte tlačítkem »OK«. Formátovací příkazy z nyní chybějící minilišty najdete i na záložce »Start« multifunkční lišty.

13. Word XP, 2003 Individuální dělení slov

V rozsáhlém dokumentu používáte funkci pro automatické dělení slov. Ve shrnutí na konci textu chcete dělení slov zrušit. Ruční oprava rozdělených slov vám však připadá moc náročná, a navíc hrozí nebezpečí chyby.

Pomocí příslušného nastavení provádí Word dělení slov automaticky. Z tohoto nastavení můžete ale jednotlivé odstavce vyjmout. Nejprve je třeba funkci aktivovat. Zkontrolujte nastavení v nabídce »Nástroje | Jazyk | Dělení slov«. V dialogovém okně musí být zaškrtnuta možnost „Automatické dělení slov“. Teď tuto funkci u vybraných odstavců zrušte. Umístěte kurzor do příslušného odstavce nebo označte všechny odstavce, u nichž chcete dělení slov zrušit. V nabídce Formát klikněte na »Odstavec« a přejděte na záložku „Tok textu“. Zaškrtněte možnost „Bez dělení slov“ a nastavení potvrďte kliknutím na »OK«.

14. Internet Explorer Zoom pro jednotlivé obrázky v místní nabídce

Prohlížeč už sice konečně obsahuje funkci zoom, jenomže při zvětšení všech prvků se na stránce často ztrácí přehled.

Lupa: Škálování obrázků prostřednictvím kontextového příkazu umožní vlastnoručně napsat nový javaskript.

TIP ▶ Velikost písma se funkcí zoom dá škálovat dobře – chybí jen možnost měnit velikost jednotlivých obrázků, nejlépe prostřednictvím místní nabídky. Příkazy pro zvětšení a zmenšení můžete definovat v systémovém registru. Přepočít pak zařídí dva javaskripty. **VYTVOŘENÍ JAVASKRIPTŮ:** Do vhodného textového editoru přepište následující kód nebo jej zkopírujte z Chip DVD:

```
<HTML>
<SCRIPT LANGUAGE="JavaScript" defer>
var *pwin*=external.menuArguments;
var *b*;
var *h*;
if(*pwin.event.srcElement.tagName*=="IMG")
{
    *h*+=*pwin.event.srcElement.height*+2;
    *b*+=*pwin.event.srcElement.width*+2;
    *pwin.event.srcElement.height*+=*h*;
    *pwin.event.srcElement.width*+=*b*;
}
end if;
</SCRIPT>
</HTML>
```

Soubor uložte pod názvem »zoomplus.htm« do složky »C:\Windows\Web«. V kódu pak přepočítávací faktor »2« – ten určuje zvětšení příslušného prvku – změňte na obou místech na »0,5«, což představuje zmenšení na polovinu. Změněný soubor uložte tamtéž jako »zoomminus.htm«.

ZAČLENĚNÍ PŘÍKAZŮ DO MÍSTNÍ NABÍDKY: To zařídí úprava v systémovém registru. V menu Start proto aktivujte příkaz »Spus-

tit«, zadejte »regedit« a klikněte na »OK«. V editoru registru přejděte na klíč »HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Internet Explorer\MenuExt«. Prostřednictvím »Úpravy | Nový | Klíč« zde založte klíč »Zoom&+«. Stejným způsobem tam vytvořte ještě klíč »Zoom&-«.

Nyní přepněte na první nový podklíč a dvojitě klikněte na položku »(Výchozí)«. Jako hodnotu zadejte příkaz

```
C:\Windows\Web\zoomplus.htm
```

a stiskněte klávesu [Enter]. Nezapomeňte, že zde je vždy třeba vkládat zpětné lomítko zdvojené. Postupem »Úpravy | Nový | Hodnota DWORD« dále vytvořte položku »contexts« a dvojitým kliknutím ji otevřete. Přiřaďte jí hodnotu »2« a potvrďte tlačítkem »OK«. Analogicky definujte v novém podklíči »Zoom&-« příkaz

```
C:\Windows\Web\zoomminus.htm
```

Opět vytvořte hodnotu DWORD »contexts« a nastavte ji na »0,5«. Pak editor registru uzavřete a restartujte prohlížeč. Nyní máte k dispozici dva nové příkazy, jimiž můžete velikost obrazových prvků zdvojnásobit nebo zmenšit na polovinu. V případě jiných prvků zůstanou příkazy bez účinku.

15. Internet Explorer Přiřazení faviconů webovým stránkám

Favicon („favorite icon“) je malá ikonka, která se v seznamu oblíbených položek zobrazuje před názvem webové stránky a usnadňuje její vyhledání. V poslední době si mnohé stránky přinašejí vlastní symbol s sebou – ten je pak zaktoven v jejich HTML kódu. Pokud tomu tak není, browser použije svůj standardní symbol.

Zapečetěno: Ochrana proti zápisu zabezpečí, že prohlížeč nebude moci vámi přiřazené favicony svévolně měnit.

TIP ▶ Každé webové stránce můžete přiřadit i vlastní symbol. Aby jej prohlížeč zase nezměnil, je možné jej navíc chránit. Postupujte takto:

V seznamu oblíbených položek klikněte na zvolenou webovou adresu pravým tlačítkem myši a v místní nabídce zvolte »Vlastnosti«. Pak klikněte na »Změnit ikonu« a navigujte na vhodný symbol. Výběr potvrďte tlačítky »OK«, »Použít« a opět »OK«. Nyní na položku ještě jednou klikněte pravým tlačítkem myši a znovu zvolte »Vlastnosti«. Na záložce »Obecné« pak aktivujte volbu »Jen pro čtení« a akci ukončete kliknutím na »Použít« a »OK«.

16. Internet Explorer Uvolnění zablokovaného celoobrazovkového režimu

Z jakéhosi důvodu je v nabídce »Zobrazit« příkaz »Celá obrazovka« jen v šedé barvě, a tedy neaktivní. Bez účinku je i klávesa [F11]. To je mrzuté, neboť celoobrazovkový režim bez nabídkových lišt rádi používáte pro přehlednější surfování.

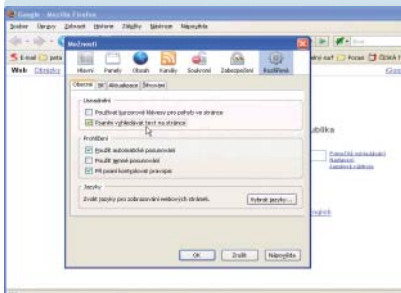

Blokáda: Obvyklý celoobrazovkový režim nelze zapnout – na vině je položka v systémovém registru.

TIP ▶ Za problém odpovídá zablokování této funkce v systémovém registru, k němuž pravděpodobně nechtěně došlo při práci s nějakým tuningovým nástrojem. Věc napravíte takto: aktivujte »Start | Spustit«, zadejte »regedit« a klikněte na »OK«. V editoru registru navigujte na klíč »HKEY_CURRENT_USER\Software\Policies\Microsoft\Internet Explorer«. Pokud klíč neexistuje, prostě jej nově založte. V podklíči »Restrictions« najděte položku DWORD »NoTheaterMode«. Pro zrušení blokády změňte její hodnotu z »1« na »0« – anebo ji prostřednictvím »Úpravy | Odstranit« rovnou odešlete do koše. Obligátní ověřovací dotaz potvrďte tlačítkem »Ano«. Kromě toho byste měli prověřit, zda stejnojmenná položka neexistuje také v klíči »HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Policies\Microsoft\Internet Explorer\Restrictions«. Také tam ji změňte nebo zrušte a pak editor registru uzavřete. Po restartu prohlížeče už celoobrazovkový režim blokováno nebude.

17. Firefox 2.x Aktivace lišty rychlého hledání při vstupu z klávesnice

Na webových stránkách často používáte integrovanou hledací funkci, kterou lze aktivovat klávesovou kombinací [Ctrl]+[F]. Nejde to však ještě rychleji?

Rychlejší hledání: Zaškrtnete-li tuto volbu, browser aktivuje hledání automaticky při zahájení vstupu z klávesnice.

TIP ► Firefox 2 nabízí režim, při němž můžete rovnu zadávat hledaný pojem, aniž byste předem museli spouštět hledací funkci. Chcete-li jej aktivovat, otevřete »Nástroje | Možnosti« a klikněte na symbol »Rozšířené«. Pak přejděte na záložku »Obecné«. V sekci »Usnadnění« zaškrtnete volbu »Psaním vyhledávat text na stránce«. Změnu pak potvrdíte tlačítkem »OK«.

Pokud kurzor není v zadávacím poli, napříště stačí začít psát na klávesnici hledaný pojem, a Firefox dole automaticky zobrazí hledací lištu a zahájí vyhledávání uvnitř stránky. Právě tak automaticky lišta zase zmizí, pokud během tří sekund nic dalšího nepíšete.

18. Firefox 2.x Obnovení neaktivních nastavení nástrojové lišty

Od nějaké doby si prohlížeč nepamatuje nastavení nástrojových lišt a velikosti oken pro příští spuštění. Nějaká volba, která by to napravila, však není k nalezení.

TIP ► Pravděpodobně je poškozen soubor »localstore.rdf« ve složce profilu. Příčinou může být například nedávná aktualizace. V tomto souboru se ukládají uživatelská nastavení ve formátu XML.

Pro dosažení nápravy musíte zmíněný soubor odstranit, aby jej pak Firefox mohl automaticky znovu založit. Nejprve tedy uzavřete prohlížeč a v Průzkumníku navigujte na data aplikací ve složce svého profilu. Za tím účelem zadejte v adresním řádku »%appdata%« a stiskněte klávesu [Enter]. Pak přejděte do podsložky »Mozilla\Firefox\Profiles« a zde na příslušný profil. Nyní si poříďte záložní kopii souboru »localstore.rdf« a poté původní soubor odstraníte. Nepřepište však přitom soubor »localstore-safe.rdf«, neboť to není žádná stará záložní kopie, nýbrž soubor, který prohlížeč potřebuje pro Safe Mode. Po příštím spuštění Firefoxu musíte ještě jednou provést potřebná nastavení; ta už si teď ale bude Firefox pamatovat.

POZOR! Při akci raději nepoužívejte hledací funkci Windows, poněvadž ta soubor ve skryté složce nemusí najít a místo toho vás může zavést do programové složky browseru. Tam však soubor »localstore.rdf« v žádném případě odstranit nesmíte!

19. Opera Zobrazení existujících bezpečnostních mezer na ploše XP

V počítači používáte různé internetové prohlížeče a chtěli byste mít přehled o stavu jejich zabezpečení a momentálním ohrožení známými i dosud neuzavřenými bezpečnostními mezerami.

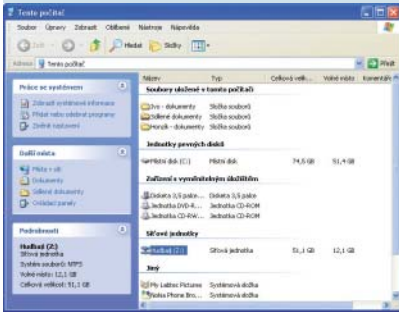
TIP ► Webová stránka <http://secunia.com> ukazuje, jak mnoho bezpečnostních mezer určitý browser momentálně vykazuje a jak kriticky jsou hodnoceny. Stav ale nástroj – pod Operou miniaplikace – může zobrazit také automaticky. Stay Secure si můžete stáhnout z adresy <http://widgets.opera.com/widget/4495/>, pokud tam kliknete na obrázek miniaplikace nebo vpravo na tlačítko »Launch«. Po stažení spustí Opera program samočinně. V následném dialogu klikněte na »Ano«.

»Stay Secure« příslušná data automaticky přebírá od společnosti Secunia. Zobrazený diagram neinformuje o počtu bezpečnostních mezer jednotlivých prohlížečů, nýbrž o tom, jak vysoko je u nich hodnoceno riziko nejnebezpečnější, dosud neuzavřené mezery. Přitom se předpokládá, že stále pracujete s aktuálními verzemi prohlížečů a se všemi aktualizacemi. Jinak tato informace ztrácí vypovídací hodnotu a váš prohlížeč může být ohrožen silněji, než je indikováno. Kliknete-li v zobrazeném diagramu na ikonu konkrétního prohlížeče, budete přesměrováni na celkový přehled u Secunie.

20. Síť Jak vytvořit a zpřístupnit skrytou sdílenou složku

Rádi byste ve Windows XP sdíleli některé své složky, ale nechcete, aby byly volně viditelné pro ostatní počítače v síti.

Odhalené tajemství: Skrytou sdílenou složku můžete trvale připojit jako síťovou jednotku a získat tak pohodlný přístup k obsaženým souborům.

TIP ▶ Zkuste následující jednoduchý trik: klikněte pravým tlačítkem na složku, kterou chcete v síti sdílet, zvolte »Vlastnosti« a na záložce »Sdílení« aktivujte volbu »Složka sdílená v síti«. V poli »Název sdílené položky« dále zadejte libovolný název složky a na jeho konec dopište znak \$. To způsobí, že složka sice bude sdílena, ale nebude přímo viditelná při procházení síti.

Pro trvalé zpřístupnění složky ze vzdáleného počítače postupujte následujícím způsobem: do adresního řádku Průzkumníka Windows zadejte cestu ve tvaru

```
\\název_nebo_ip_adresa_počítače\název_sdílené_složky
```

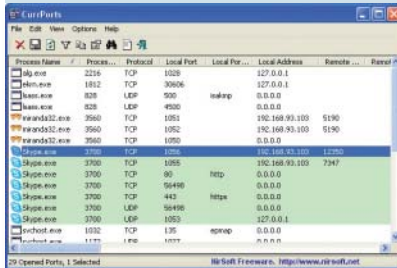
a potvrďte klávesou [Enter]. Tím se otevře skrytá sdílená složka, kde z nabídky »Nástroje« vyberte »Připojit síťovou jednotku«. V následujícím dialogu zvolte písmeno jednotky, které jí chcete přiřadit, a v poli »Složka« vyplňte cestu ke sdílené složce. V případě skrytých sdílených složek nelze použít tlačítko »Procházet«, musíme tedy cestu vyplnit ručně, a to ve tvaru

```
\\název_nebo_ip_adresa_počítače\název_sdílené_složky
```

Na konci názvu nezapomeňte napsat znak \$. Volbu »Znovu připojit při přihlášení« ponechte aktivní a klikněte na tlačítko »Dokončit«. Spustíte-li si nyní okno »Tento počítač«, zjistíte, že v systému přibyla nová síťová jednotka odkazující na skrytou sdílenou složku.

21. Síť Rychlý přehled o otevřených portech počítače

Potřebujete získat výpis o otevřených portech svého počítače, ale brána firewall systému Windows XP to neumozňuje.

Rychlý přehled: Nástroj CurrPorts přehledně informuje o všech otevřených portech ve vašem PC.

TIP ▶ Nikdy neuškodí, budete-li v pravidelných intervalech sledovat, které porty počítače máte otevřené. K tomuto účelu můžete použít hned několik dostupných nástrojů – například CurrPorts nebo WinXP Manager.

Dáváte-li přednost jednodušším řešením bez zbytečných složitostí, bude nejlepší volbou nástroj CurrPorts, který si můžete zdarma stáhnout na adrese www.nirsoft.net/utils/cports.html.

Po nainstalování a spuštění nástroje se provede test všech portů počítače. Jako výsledek se vypíše seznam programů a jimi použitých portů.

Prostřednictvím nabídky »File | Save Selected Items« uložíte vybrané výsledky testu ve formátu .txt, případně lze kliknutím na tlačítko »HTML Report – All Items« zobrazit výsledek jako HTML stránku. Vzhledem k tomu, že seznam zobrazí i skryté procesy, můžete takto snadno odhalit zákeřný malware.

22. Instant messaging Přenos historie zpráv z ICQ 5.x do Mirandy IM

Na oficiálním ICQ 5.x vám vadí přelácanost blikajícími reklamami a paměťová nenasytost. Klient Miranda IM je jiný, nabízí strdírný vzhled s širokou podporou sítí, a to vše bez reklam. Rádi byste proto přešli na Mirandu, ale nechcete přijít o svou historii zpráv.

TIP ▶ Přenos historie zpráv z ICQ 5.x do Mirandy je možný, ačkoliv samotná příprava je poněkud složitější. Nejprve oba klienty ukončete a pro jistotu ještě zálohujete

svůj profil v Mirandě. To provedete například překopírováním celé složky s Mirandou na jiné místo disku.

Poté postupujte následujícím způsobem: **PŘÍPRAVA NÁSTROJŮ:** Ze stránky <http://addons.miranda-im.org/details.php?action=viewfile&id=1584> si nejprve stáhněte poslední stabilní verzi plug-inu MBot. Stažený archiv rozbalte do složky, kde máte nainstalovanou Mirandu.

Dále bude potřeba knihovna »php5s.dll«. V případě, že na svém počítači provozujete server spolu s PHP 5, tuto knihovnu v systémové složce »C:\WINDOWS\System32« již máte. Pokud vám výše uvedené řádky nic neřekají nebo složka »System32« knihovnu neobsahuje, stáhněte si PHP balíček z adresy <http://museum.php.net/php5/php-5.1.6-Win32.zip>. „Zazipovaný“ archiv rozbalte mimo adresář Mirandy a najdete soubor »php5s.dll«, který následně překopírujete do systémové složky »C:\WINDOWS\System32«.

Jako poslední bude potřeba skript, který je ke stažení připraven na adrese <http://addons.miranda-im.org/details.php?action=viewfile&id=1651>. Ze staženého archivu vyberte soubor »icq_history.php« a zkopírujte jej do kořenového adresáře Mirandy na místo »Miranda IM\mbot\scripts\autoload«. Pozor, skript nefunguje při použití knihovny »php5s.dll« z PHP balíčku verze 5.2.0 a novější.

PŘENOS ZPRÁV: Nyní spusťte Mirandu. Pokud chcete přenést historii pouze pro vybrané kontakty, klikněte pravým tlačítkem myši na příslušný kontakt a z kontextového menu vyberte »Import ICQ history for this user«. Objeví se dialog, který potvrdíte kliknutím na »OK«. Nyní se otevře okno pro výběr souborů. Ujistěte se, zda je v dolní části okna nastaven typ souborů na »XML Files«. Soubory s historií zpráv vybraného kontaktu z ICQ 5.x leží v adresáři »C:\Documents and Settings\[VAŠE JMÉNO]\Data aplikací\ICQLite\HistoryDB\[VAŠE ICQ ČÍSLO]\[ICQ ČÍSLO VYBRANÉHO KONTAKTU]« (pokud složku »Data aplikací« nevidíte, zapněte si v Průzkumníku Windows zobrazování skrytých složek, a to postupem »Nástroje | Možnosti složky | Zobrazení«).

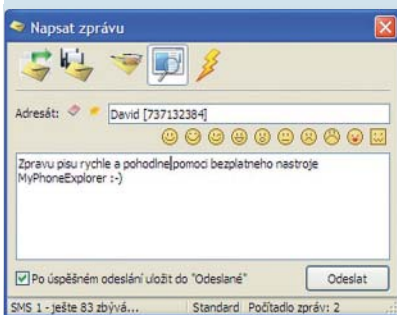
Pomocí klávesové kombinace [Ctrl] + [A] vyberte všechny soubory a kliknutím na »Otevřít« odstartujte přenos historie. V závislosti na velikosti XML souborů může tato operace trvat i několik minut. O úspěšném přenosu historie budete informováni dialogovým hlášením.

V případě, že chcete provést přenos celé historie zpráv ke všem kontaktům, stačí

v hlavním menu Mirandy vybrat »MBot | Import ICQlite xml history files«.

23. Mobilní telefony Vyřizování SMS přes MyPhoneExplorer

Ze svého telefonu značky Sony Ericsson často odesíláte dlouhé SMS zprávy, které musíte na klávesnici telefonu pracně vyfukávat. Nejde to však rychleji?

Úspora času: Pomocí bezplatného nástroje MyPhoneExplorer je možné psát SMS pohodlně na počítačové klávesnici.

TIP ► Jde. S počítačem propojíte svůj Sony Ericsson pomocí bezplatného nástroje MyPhoneExplorer, který si stáhnete ze stránky www.fjsoft.at/en/downloads.php.

Základním předpokladem ovšem je, že váš telefon disponuje infračerveným portem, Bluetooth nebo konektorem pro USB kabel – což ovšem platí pro všechny alespoň trochu aktuální modely (tzv. „chytré telefony“ postavené na operačním systému Symbian bohužel podporované nejsou).

Po spuštění MyPhoneExploreru nejprve vhodně nastavte parametry připojení. Klikněte tedy na »Telefon | Nastavení« a v novém okně vyberte druh spojení. Po kliknutí na »Najít zařízení« proběhne detekce telefonu. Dialog informující o dokončení hledání uzavřete tlačítkem »OK«. Okno pro nastavení připojení také potvrďte »OK«. Pro navázání spojení nyní přejděte na »Telefon | Připojit«, zvolte si jméno telefonu a klikněte na »OK«. Pokud se spojení na poprvé nepodaří, zkuste svůj telefon vypnout a zapnout.

Novou textovou zprávu nyní můžete vytvořit kliknutím na ikonu »Napsat

SMS« z horního menu. Otevře se editor nové SMS zprávy. Do pole »Adresát« zadejte telefonní číslo nebo po kliknutí na ikonu telefonního seznamu vyberte jednoho nebo více příjemců. MyPhoneExplorer se však neomezuje pouze na jednoduché posílání zpráv. Můžete si například vyžádat doručenkou, zaslat SMS na displej (po přečtení se zpráva automaticky vymaže) nebo si nechat rozepsanou zprávu uložit do konceptů v telefonu. Na výběr máte i několik přednastavených smajlíků. Veškeré odeslané SMS napsané přes počítač budou samozřejmě i ve složce odeslaných zpráv v telefonu, kde si je můžete později kdykoliv přečíst.

Pokud chcete, aby se vám na počítači zobrazovaly i nové přijaté zprávy, v nabídce »Telefon | Nastavení | Chování« vyberte pomocí přepínače buď možnost »Popup«, nebo možnost »Bublina«. Budete-li chtít na příchozí zprávy i odpovídat, vyplatí se nastavit možnost zobrazení jako pop-up okno. Příchozí zprávy pak budou vyskakovat podobně, jako to dělají zprávy z IM.

MARTIN KUBÍK

24. FOTOTIP MĚSÍCE

Odstranění rušivých elementů v obraze

Při fotografování zajímavých motivů si bohužel většinou nemůžeme vybrat pozadí. Tak se v obraze ocitají objekty, které trvale narušují jeho harmonii. Proto pryč s nimi!

PROBLÉM

Samozřejmě, při troše experimentování se někdy dá nalézt taková pozice aparátu, při níž rušivé elementy zmizí za předměty v popředí. Náš obrázek to štěstí nemá: v jinak docela zdařilém portrétu psa ruší ladný dojem z obrázku větvičky a stébla trav. Silná oblačnost působí poněkud tísnivým dojmem, navíc přímý sluneční svit vrhá stín na vlevo natočené partie zvířecího těla.

FOTOGRAFUJTE JINAK

Tvrdé, přímé sluneční světlo většinou není pro portrétní snímky právě vhodné. Vznikají silné kontrasty, které, jako například v obraze, mohou utopit detaily ve stínech. Proto by se měl fotograf snažit umístit motiv mimo přímé světlo nebo počkat, až se před sluníčko nasune nějaký oblak a jeho světlo ztlumí. Také traviny, které působí dojmem, že vyrůstají ze psích zad, mohl fotograf volbou hlubší perspektivy zakrýt.

VYLEPŠENÍ V PC

Na první pohled je zřejmé, že obrázek je poněkud neostrý. To lze rychle vylepšit v PC – nejlépe po všech ostatních potřebných krocích zpracování. Tmavé oblasti se dají cíleně projasnit: ve Photoshopu za tím účelem vyberte z palety nástroj pro zesvětlení – nebo použijte klávesovou zkratku [O]. V nabídce parametrů zvolte jako »Rozsah« položku »Střední tóny« a zredukujte »Expozice« asi na 10 %. Pak ještě nastavte vhodnou velikost stopy a nástrojem přejeďte přes příliš tmavé oblasti, až dosáhnete požadovaného zesvětlení.

Stébla trávy lze odstranit pomocí klonovacího razítka. Při stisknutí klávese [Alt] vyberte v mracích zdrojovou oblast a stébla překreslete – Photoshop je nahradí strukturou oblaků. Potom prostřednictvím gradačních křivek oblohu trochu projasněte a ještě mírně zvýšte podíl modré složky. Nakonec se postarejte o ostřejší kontury – příslušným nástrojem je filtr »Zostření – Doostřit«.

25. Digitální fotoaparát Ostré snímky díky předsklopení zrcadla

Člověk s sebou vedle těžké digitální zrcadlovky vládí ještě také stativ, a přesto jsou déle exponované snímky trochu roztřesené. V čem je chyba?

Proti roztřesení: Obrázek ukazuje individuální funkci »Mirror lookup«, zde na displeji přístroje Canon 400D.

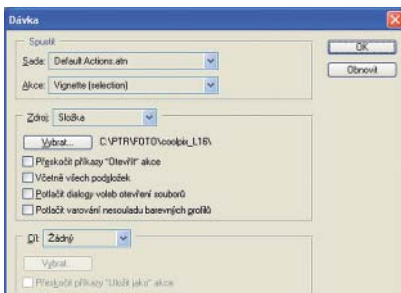
TIP ▶ Vlastně v ničem. Pravděpodobně jste si však ještě nezvykli používat jednu funkci, která je pro zdařilé snímky zejména s delšími osvitovými dobami zcela rozhodující: je to tzv. předsklopení nebo též aretace zrcadla. Tato funkce, dostupná u většiny DSLR, sklopí zrcadlo do klidové polohy ještě před domáčknutím spouště, takže pak při vlastním osvitu nedojde k mechanickým otřesům, které by se mohly na snímku negativně projevit.

VYSVĚTLENÍ: U běžných zrcadlovek nebo v případě, že není tato funkce aktivní, se při domáčknutí spouště polopropustné zrcadlo sklopí nahoru, čímž uvolní paprskům za objektivem cestu k senzoru. Dosednutí zrcadla na doraz po tomto (velmi rychlém) pohybu nevyhnutelně způsobí v přístroji lehké chvění, které často při otevření závěrky ještě nedozní. Zatímco při krátkých osvitových časech se tento nepatrný pohyb prakticky neprojevuje, při dlouhých expozicích může vést k neostrostem, neboť snímek je vystaven kmitání déle. Tomuto jevu nemůže zabránit ani stativ.

26. Photoshop Plnoautomatické zpracování obrázků ušetří mnoho času

Pro svou internetovou prezentaci jste vybrali fotky, které je všechny třeba podrobit stejnému postupu zpracování. Opakované provádění stále stejných úkonů pak při větším počtu obrázků může být „o nervy“.

Automatika: Prostřednictvím tohoto dialogu můžete určité pracovní kroky jedním kliknutím aplikovat na celou složku plnou fotografií.

TIP ▶ Jde o ideální případ využití dávkového zpracování ve Photoshopu. To může uživateli odejmout monotónní, stále se opakující pracovní kroky – a také je provede daleko rychleji. Postupujte takto: nejprve založte složku a zkopírujte do ní vybrané fotografie. Stiskem klávesy [D] pak nastavte jako barvu popředí černou a vyvolejte »Soubor | Automaticky | Dávka«. V sekci »Spustit« zvolte sadu akcí, v níž se nachází vámi zamýšlená činnost. Vlastní pracovní předpis pak vyberte v rozevíracím poli »Akce«.

V další sekci převezměte jako »Zdroj« položku »Složka« a zvolte adresář, v němž jsou uloženy fotografie určené pro zpracování. Pokud se při záznamu použité akce nemají otevřené dokumenty dostat do dávkového zpracování, aktivujte »Přeskočit příkazy "Otevřít" akce«. Volba »Potlačit varování nesouladu barevných profilů« navíc zajistí, aby dávkový proces neblokovala nevhodná nastavení správy barev. V sekci »Cíl« zadejte složku, do níž má Photoshop zpracované fotky uložit.

Aby se obrázky daly snadno začlenit do webové stránky, měli byste je jednoznačně pojmenovat a očíslovat. I to za vás na přání zařídí Photoshop. V oblasti »Názvy souborů« je zobrazeno šest polí zřetězených znaménkem „+“. Do prvního z nich zadejte název souboru, ve druhém z rozevíracího pole vyberte například datum v obvyklém formátu »DDMMRR«, ve třetím zvolte pořadové číslo, které pak bude program obrázkům přidělovat v rostoucí posloupnosti; počáteční číslo můžete stanovit dole pod těmito poli. Ve čtvrtém poli pak volbou »PŘÍPONA« strukturu názvů souborů uzavřete. Photoshop zřetězí jednotlivé položky bez mezer. V případě potřeby můžete položkám v jednotlivých polích předradit třeba podtržítka – názvy pak budou lépe čitelné. Výsledek můžete vidět nad zadávacími poli – Photoshop zde zobrazuje příklad vygenerovaného názvu.

Pak dialog uzavřete tlačítkem »OK«. Po kliknutí na »OK« zpracuje program celou dávku a v akci definované pracovní kroky postupně aplikuje na každou fotku.

UPOZORNĚNÍ: Pokud akce obsahuje příkaz pro uložení, aktivujte také »Přeskočit příkazy "Uložit jako" akce«. Není-li tato volba aktivní, Photoshop originální soubor přepíše.

27. Zpracování obrazů Lepší reprodukce barev díky kalibrační monitoru

V souvislosti se zpracováním jsou nejčastěji slyšet dva pojmy: správa barev a kalibrace monitoru. Mohou z nich profitovat i amatérští fotografové?

Dobrá pomůcka: Podání barev na monitoru se dá rychle kalibrovat pomocí měřicího senzoru, jako je Spyder3.

TIP ▶ Správa barev slouží k zajištění konzistentního barevného podání od digitálního fotoaparátu až po výstupní zařízení, ať už vlastní, nebo dokonce ve fotolaboratoři či v tiskárně. Zní to prostě, jenomže co se snadno napíše, působí v praxi ohromné problémy, které průběžnou správu barev komplikují a velmi prodražují.

Pokud vám „status quo“ vyhovuje a žádné zřetelné barevné odchylky mezi zpracovávaným obrazem na monitoru a například kopií z fotolabu nepozorujete, můžete na kalibraci monitoru zapomenout.

Jinak je tomu v případě, že například vaše tiskárna produkuje úplně jiné barevné tóny, než jaké jste definovali na monitoru. Pak se nabízejí tři možnosti.

Nejjednodušší a nejlevnější je pokusit se monitor nastavit „podle oka“. Pomůže přitom porovnání s výtiskem z tiskárny nebo s kopií z vašeho fotolabu. Některé provozy dokonce k tomu účelu nabízejí speciální testovací obrazy.

Trochu profesionálnější – ale také dražší – je použití měřicího senzoru, jakým je

například huey od firmy Pantone (cena cca od 2 500 Kč) nebo Spyder3Elite (cca 6 000 Kč) firmy datacolor. Pak je monitor kalibrován automaticky. Senzor značky Pantone zůstává trvale aktivní a kompenzuje okolní světlo – což je v této cenové třídě jedinečné. Nutným předpokladem každopádně je, aby váš obrazový editor podporoval správu barev; činí tak řada rozšířených programů, samozřejmě v čele s Photoshopem.

Komplexní kalibrování celé cesty od fotoaparátu až do tiskárny je pro běžného uživatele příliš náročné a drahé. Vedle speciálního grafického monitoru a kalibrovatelného výstupního zařízení je k tomu zapotřebí také rozsáhlý software pro správu barev, který vzájemně přizpůsobí barevné profily jednotlivých článků celého řetězu. Navíc je kalibrování nutno provádět dosti často.

28. Fotografie Správné focení imponantních ohňostrojų

Vášim fotografiím ohňostrojų něco chybí. Nemají zkrátka ten pravý efekt a rozhodně nepůsobí senzačním dojmem.

Vlastní rukou: Ohňostroje se nejlépe fotografují při manuálních nastaveních digitálního přístroje.

TIP ▶ Není se co divit: automatika aparátu je nepřirozenou světelnou situací zmatena a exponuje příliš krátce, při plné automatice dokonce s bleskem. Lepší je postupovat takto: deaktivujte autofokus a zaostřete na „nekonečno“. V manuálním režimu nastavte clonu asi na 5,6 až 7,1 a expoziční dobu na jednu až dvě sekundy. Ke správným hodnotám se dopracujete okamžitým prozkoumáním pořízených snímků na displeji aparátu. I zde samozřejmě platí: Pro co nejmenší obrazový šum je třeba volit nízkou citlivost (hodnotu ISO). Není snad ani nutné připomínat, že při těchto expozičních dobách je nezbytností stativ.

Kompaktní fotoaparáty často nabízejí „ohňostroje“ jako jeden z přednastavených režimů. Dosáhnete s ním samozřejmě mnohem lepších výsledků než v plně automatickém režimu.

PLACENÁ INZERCE

PLACENÁ INZERCE

29. PROFESIONÁLNÍ TIP _VĚTŠÍ DISK PRO PS3

Osmkrát více diskového prostoru

Potřebujete na své Sony PS3 více než 40 GB volného prostoru? Chip vám ukáže, jak snadno upgradovat na 320GB pevný disk.

A Označit PlayStation 3 (PS3) od Sony za pouhou herní konzoli je poněkud nefér. Toto zařízení toho totiž dokáže mnohem víc. Je to například i plnohodnotný mediaklient a server. Na jeho pevném disku můžete shromažďovat fotografie, videa a MP3 soubory, prohlížet si je a pouštět třeba na HD televizoru. Nicméně tuhle černou skříňku dostanete pouze se 40GB pevným diskem, který není tak těžké rychle zaplnit. Naštěstí můžete tento problém snadno vyřešit, a to navíc bez ztráty záruky.

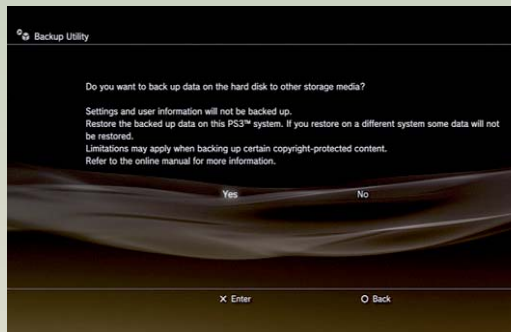
Notebookový pevný disk jako větší úložiště

Firma Sony založila svůj produkt na osvědčené a vyzkoušené technologii, a vybavila ho tedy 2,5" pevným diskem s rozhraním SATA, který se používá i v běžně prodávaných přenosných počítačích. V poslední době však cena 2,5" disků výrazně klesla a jejich kapacita se zvýšila, takže 320GB model už pořídíte za ca 2 200 Kč vč. DPH. My jsme si pro upgrade vybrali pevný disk Samsung SpinPoint M5 HM320JI. PS3 nemůže být vybavena větším než 320GB diskem, takže větší disky nemá ani cenu kupovat (jsou moc silné a nevejdou se do PS3). Jediným nástrojem, který budete pro upgrade potřebovat, je křížový šroubovák velikosti PH0.

Nezapomeňte na zálohu!

Pokud už PS3 nějakou dobu používáte, budete si muset před výměnou udělat zálohu jejího pevného disku, tedy konkrétně herních pozic, demoverzí a dalších uložených souborů. V prvním kroku (vpravo nahoře) najdete postup, jak zálohu provést, a to buď na USB flash disk, nebo na externí pevný disk. Stejným způsobem a ve stejné nabídce se k uloženým datům dostanete i poté, co nainstalujete nový disk (popsáno v kroku 4).

1. Záloha herních pozic a spol.

Záloha: Zálohovací nástroj najdete v nabídce PlayStation3 pod »Settings | System settings | Backup program | Backup utility«. 4GB USB flash disk by vám měl v případě, kdy budete zálohovat pouze uložené herní pozice, bez problémů stačit. Pokud ale máte v PS3 i filmy, hudbu a demoverze her, musíte pro zálohu použít externí pevný disk. Ten však musí být naformátován na souborový systém FAT32.

2. Vyjmutí původního pevného disku

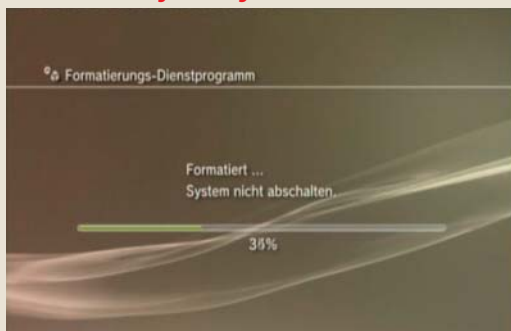
Vyjmete malý pevný disk: Odpojte PS3 ze zásuvky. Na ušší straně najdete krytku, pod kterou je zásuvná jednotka s pevným diskem. Odstraňte krytku nějakým tenkým předmětem a potom odšroubujte modrý šroub. Pozor, kov je velmi měkký, takže pokud nebudete mít ten správný šroubovák, snadno šroubek zničíte. Poté vysuňte pevný disk umístěný na kovovém rámu.

3. Instalace nového SATA disku

Vložte do PS3 větší HDD: Starý pevný disk je přichycen ke kovovému rámu pomocí čtyř šroubků. Opět dávejte pozor – jsou velmi měkké a snadno se strhnou. Po jejich uvolnění vyjměte starý disk, umístěte místo něj ve stejné pozici nový disk s větší kapacitou a vložte ho do PS3. Uložený disk zajistíte šroubem a vraťte krytku.

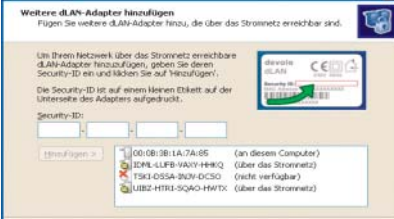
4. Naformátujte nový disk

A jsme skoro u konce! Po spuštění PS3 zjistíte, že má nový disk, a začne ho hned formátovat. Tento krok nesmíte vynechat. Zajistí, že vždy začnete s prázdným pevným diskem. Pod »Settings | System information« zkontrolujte, zda se kapacita nového disku shoduje s volnou pamětí »Free memory space«. Po obnově zálohovaných dat se dostanete ke všem svým souborům a budete mít o mnoho více místa.

30. PowerLAN adaptéry Provozování několika PowerLAN adaptérů v jedné lokální síti

Síť LAN provozovaná prostřednictvím drátů rozvodu elektrické energie (označovaná také jako „PLAN“ nebo „PowerLAN“) může být často výhodným řešením, a to například pro toho, kdo z bezpečnostních důvodů nebo z obav před vyzařováním nechce doma instalovat síť WLAN. Je ale možné vytvořit a nastavit síť LAN pomocí více PLAN adaptérů (homeplugů), a to i od několika výrobců?

Bezpečnost v síti LAN vedené v elektrických rozvodech: Pro začlenění nového adaptéru do domácí sítě musíte nejprve vložit bezpečnostní ID homeplugu.

TIP ► Ten, kdo vlastní starší PowerLAN adaptéry (homeplugy) s rychlostí 14 nebo 85 Mb/s, může většinou svoji síť rozšířit pouze těmi samými modely adaptérů od stejného výrobce. To je bohužel fakt. Novější PowerLAN adaptéry, které jsou kompatibilní se standardem „HomePlug AV“ a které mají přenosovou rychlost 200 Mb/s, je však možné mixovat (můžete tedy použít i modely od jiných výrobců), a to proto, že jsou vzájemně kompatibilní.

Nicméně pouhé zapojení do elektrické zásuvky pro zprovoznění nestačí. Nejprve totiž musíte nový adaptér v systému registrovat. Pokud tedy chcete integrovat nový adaptér například od firmy Linksys do HomePlug AV sítě například od společnosti ASUS, spusťte program »dLANKonfigurationsassistent« z CD disku, který dostanete s adaptérem, a vyplňte 16místní bezpečnostní ID v části »Add more dLAN adapters«. Toto číslo je vytištěno na každém PowerLAN adaptéru. Po registračním procesu by měl být nový homeplug bez problémů integrován do vaší domácí lokální sítě.

31. Základní desky Vylepšete výrazně 3D výkon nového grafického čipu nVidie.

Na některých počítačích se systémem Windows Vista, které ve Správci zařízení nevykazují žádné problémy a také bez problémů fungují, se objevuje v systémovém protokolu záhadná chybová hláška „IRQ-ARB: ACPIBIOS contains no IRQ for device (X) in PCI slot (X), function (X)“.

TIP ► Tato chybová hláška nemá nic společného s vaší základní deskou. Je to populární chyba Visty, kterou Microsoft přiznal a do detailů popsal ve své databázi Knowledge Base (podívejte se na <http://support.microsoft.com/kb/930062>). Podle popisu se může toto chybové hlášení objevit u systémů, jejichž základní deska využívá specifický PCI bridž. Je to ale planý poplach. Zda vůbec a kdy napraví Microsoft tuto iritující hlášku nějakým updatem, to zatím není známo. Jediné řešení, které Microsoft zatím nabízí, zní: „RESOLUTION: This error message may safely be ignored.“, tedy že tuto chybovou hlášku můžete ignorovat.

Tak úplně bez problémů však tahle chyba není. Může se totiž stát, že „error“ skutečně existuje, a ve Správci zařízení se u zařízení může objevit žlutý vykřičník a chybová hláška o nedostatku zdrojů. V tom případě musíte brát tento problém vážně. Nejrychlejší cestou, jak ho vyřešit, je vysunout a zasunout instalovanou PCI kartu nebo přinstalovat ovladače čipové sady.

32. TFT monitory „Uvolnění“ funkce pivot u monitoru Samsung SyncMaster 245B

Samsung SyncMaster 245B je poměrně oblíbený monitor, a to především kvůli své příznivé ceně. Tento 24“ model se totiž prodává za cca 9 000 Kč vč. DPH. Na internetu se objevil popis, jak tento model předělat a aktivovat u něj funkci pivot (otočení displeje na výšku). Je ale skutečně možné takto monitor upgradovat?

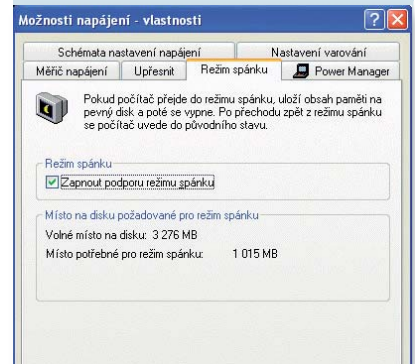
TIP ► Samsung používá pro model 245B s levným displejem typu TN stejný podstavec jako u mnohem dražšího modelu s lepším a dražším panelem typu PVA, který funkci pivot obsahuje. U levnějšího modelu Samsung zabránil otočení panelu pomocí šroubku. Snadno se k němu dostanete po odšroubování VESA držáku, který zajišťují čtyři šroubky. Je umístěn na zadní straně monitoru. Jakmile odšroubujete šroubek, který blokuje otočení displeje, našroubujte držák zpět. Pak můžete rukou snadno otáčet displej na výšku i na šířku.

Samsung však nezablokoval funkci pivot jen tak pro nic za nic. Korejský výrobce si je totiž vědom faktu, že levné panely TN mají horší pozorovací úhly. Pokud se tedy displej otočí na výšku, zhorší se tím kvalita obrazu. Ve vertikální poloze jsou pozorovací úhly vyšší a kvalita obrazu je dostatečná. Než se tedy vrhnete na svůj monitor se šroubovákem v ruce, vyzkoušejte si jej v poloze na

výšku a zjistěte, zda vám bude kvalita obrazu vůbec vyhovovat. Provizorně ho otočte i s držákem a pomocí ovladačů otočte i zobrazení.

33. Osobní počítače Zapnutí podpory režimu spánku

Na jiném počítači jste viděli, že se nemusí zcela vypnout, ale stačí ho „uspat“. Počítač pak nabíhá mnohem rychleji a spustí se ve stavu, v jakém jste ho opustili. Na vašem počítači se ale možnost usnutí v nabídce neobjevuje.

Režim spánku: Pro zprovoznění režimu spánku zatrhněte příslušnou volbu v nabídce »Možnosti napájení« a po zobrazení nabídky ukončení systému Windows stiskněte klávesu Shift.

TIP ► Pokud BIOS počítače režim spánku podporuje, není žádný problém tuto funkci do systému přidat. Přes »Ovládací panely | Možnosti napájení« se dostanete do záložky »Režim spánku«. Zde zatrhněte volbu »Zapnout podporu režimu spánku«. Na disku musí být volné místo, protože se na něj bude ukládat obsah hlavní paměti. Pokud se vám ani po zapnutí podpory nezobrazí v nabídce »Vypnout počítač« možnost »Přepnout do režimu spánku«, měla by se objevit po stisknutí klávesy Shift.

34. Grafika Intel Použití 20- a 22palcových TFT monitorů se správným rozlišením

Připojíte-li nový 20“ nebo 22“ TFT monitor k počítači nebo k notebooku, který má integrovanou grafiku od Intelu, může se vám stát, že displej bude mít nesprávné rozlišení. Obraz je pak velmi zaměřený a rozostřený.

TIP ► Často používané čipové sady jako Intel 945G, G965 a G33/G35 s integrovanou grafikou a také stejně často používané mobilní varianty 945G a 965GM mnohdy nejsou schopné správně detekovat netradiční

rozlišení nových 20palcových (1 140 × 900) a 22palcových (1 680 × 1 050) TFT monitorů. Vyřeší to použití nových ovladačů pro Windows XP (PV 14.33 a vyšší) a pro Windows Vista (PV 15.8 a následující).

35. Notebooky

Jak zařídit, aby interní čtečka paměťových karet byla kompatibilní s kartami SDHC

Mnoho čteček paměťových karet, které jsou integrovány v notebookech, čte „normální“ paměťové karty typu SD s kapacitou do 4 GB bez problému. Nejsou však kompatibilní s novými SDHC kartami s kapacitou 4 GB a více. Existuje nějaké řešení tohoto problému?

SDHC karty ve čtečce notebooku: Ne všechny notebooky čtou nové karty SDHC – pro mnoho modelů ale existuje softwarový update.

TIP ▶ S trochou štěstí naučíte svůj notebook číst nové typy karet. Abyste mohli používat karty SDHC („HC“ je standard pro „high capacity“), musíte se podívat po novém firmwaru nebo update. Někteří výrobci notebooků poskytují aktualizované ovladače bez problémů, někdy budete muset pátrat a hledat výrobce čtečky. Například HP nabízí nové ovladače Windows XP pro kompletní řadu notebooků Compaq a Pavillion na adrese <ftp://ftp.compaq.com/pub/softpaq/sp32001-32500/sp32017.exe> a ovladače pro systém Windows Vista najdete na <ftp://ftp.compaq.com/pub/softpaq/sp35001-35500/sp35308>. Pomoc nabízí i Microsoft, a to v podobě 524KB update ovladače pro notebooky se systémem Windows XP. Najdete jej na stránkách Microsoftu „Pomoc a podpora“: <http://support.microsoft.com/kb/934428>. Majitelé pirátské verze Windows ovšem mohou mít smůlu. Tento patch lze stáhnout jen tehdy, máte-li nainstalovanou kontrolu „Windows Genuine Advantage (WGA)“.

Pokud nepomůže ani tato rada, stále jsou tu ještě dvě možnosti. Nejsou ale tak šikovné nebo úspěšné. Jednou z nich je použít jako čtečku karet digitální fotoaparát (ten ovšem musí karty SDHC podporovat) a připojit ho k notebooku pomocí USB kabelu. Další možností je koupit si novou malou externí čtečku paměťových karet kompatibilní s SDHC. Nabídka je široká, ceny příznivé a některé čtečky mají rozměry jen USB flash paměti, takže příliš místa nezaberou.

36. Externí pevné disky

Je rozbitý externí 2,5" disk už zcela nepoužitelný, nebo se dají jeho části nějak využít?

S prosbou o radu se na nás obrátil náš čtenář: dostal 2,5" externí pevný disk WD Passport WD1600U017 a ten přestal po nějaké době fungovat. Náš čtenář však nemá od disku žádné doklady. Chtěl by tedy vědět, jestli se dá disk nějak opravit, nebo jestli se mohou alespoň nějaké části využít.

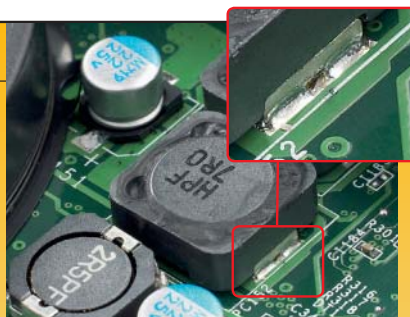
TIP ▶ Externí pevné disky nejsou většinou konstrukčně složité. Kryt disku WD Passport se snadno rozloží třeba pomocí ostrého šroubováku. Ani nemusíte nic šroubovat, jen opatrně kryt postupně rozevíráte. Podobně tomu bude i u jiných externích disků.

Uvnitř je pouze pevný disk SATA (v tomto případě WD Scorpio WD1600BEVS), zabalený do „alobalu“, a redukce z konektorů SATA a napájecího konektoru na mini USB port. Poškozený disk tedy můžete snadno vyměnit za jiný disk, pokud má stejnou výšku. Máte-li model, který už má nedostatečnou kapacitu, můžete vyzkoušet disk s větší kapacitou. Poškozený externí pevný disk tedy úplně na vyhození není. Využitelná je i samotná redukce - snadno pomocí ní připojíte téměř jakýkoli 2,5" SATA pevný disk, který ani nemusíte instalovat do krytu. Není to sice elegantní řešení, ale třeba pro záchranu dat z disku notebooku může přijít vhod.

CHYBA MĚSÍCE

Jak zachránit starší „business“ notebook

PROBLÉM ▶ Čtenář Chipu vlastní notebook IBM ThinkPad T23, který mu dobře sloužil šest let. Nedávno však odmítl znovu nabootovat. Jediné, co bylo slyšet po zapnutí, byl hluk ventilátoru, který se utišil až po vypnutí notebooku. Odepsal ho tedy a pořídil si nový notebook. A opět ThinkPad. Náhodou ale našel na diskusním fóru, které se specializuje na notebooky ThinkPad, příspěvek jiného uživatele, který měl se svým modelem T23 úplně stejné problémy. Nakonec se mu podařilo „vygooglovat“ přesný popis postupu, jak notebook opravit. Protože ale popis zahrnoval i kompletní rozebrání notebooku a pájení, obrátil se čtenář raději na náš testlab.

Zub času: Vibrace mohou způsobit poškození spojů. Následkem toho přestane pracovat napájení notebooku.

DIAGNÓZA ▶ Nejprve jsme analyzovali popsanou chybu v našem testlabu. Po zapnutí pouštěcího tlačítka začala LED dioda „Power“ blikat a ventilátor se postupně periodicky vypínal a zapínal. Kromě toho se nic nestalo, bez ohledu na to, zda se použila baterie, nebo síťový adaptér.

Na diskusním fóru www.ozzu.com jsme se postupně dočetli, že příčinou problému

mohou být špatně připojené „magnety“ na základní desce. Notebook jsme tedy rozšroubovali a rozebrali a vyjmuli jsme základní desku. V oblasti, kde se měly podle popisu nacházet magnety (kousek od konektoru pro připojení akumulátoru), jsme žádné nenašli, ale nacházeli se zde indukční cívky, které jsou zodpovědné za kontrolu napětí. Tyto komponenty lehce vibrují, takže je tu nebezpečí mechanického poškození - zvláště po šesti letech intenzivního používání. Zkontrolovali jsme proto cívky a zjistili jsme, že jeden spoj je skutečně poškozený.

ŘEŠENÍ ▶ Opravili jsme vadný spoj a pro jistotu jsme zkontrolovali i ostatní spoje. Výsledek nás potěšil. Po opětovném sestavení a spuštění se notebook bez problémů rozběhl. Možná bude sloužit dalších šest let.

AUTOR@CHIP.CZ